

Απόσπασμα πρακτικών Σύγκλητου της συνεδρίας της 6-11-2018

(6^η συνεδρία ακαδημαϊκού έτους 2018-19)

Θέμα 80ο

Εισήγηση Επιτροπής Ερευνών για επικαιροποίηση κανονισμού λειτουργίας και χρήσης του ερευνητικού εξοπλισμού του ΕΚΠΑ που αποκτήθηκε από ερευνητικά προγράμματα και διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ.

Η Σύγκλητος **εγκρίνει** τον Κανονισμό Λειτουργίας και Χρήσης του Ερευνητικού Εξοπλισμού του ΕΚΠΑ που αποκτήθηκε από ερευνητικά προγράμματα που διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ, όπως επικαιροποιήθηκε με απόφαση της 39^{ης}/3-10-2018 συνεδρίασης του Ειδικού Επταμελούς Οργάνου της Επιτροπής Ερευνών και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ, η οποία διαβιβάζεται για εγγράφου με αρ. πρωτ. 1819006714/22-10-18. Ο εγκρινόμενος Κανονισμός παρατίθεται κατωτέρω:

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΕ ΜΕΣΩ
ΕΛΚΕ**

A. Αντικείμενο κανονισμού

Ο παρών κανονισμός ρυθμίζει τις διαδικασίες χρήσης και λειτουργίας δύο κατηγοριών ερευνητικού εξοπλισμού, κυρίως μεγάλης αξίας (>75.000,00€). Οι κατηγορίες αυτές διακρίνονται από τον τρόπο χρηματοδότησης της προμήθειας του εξοπλισμού και περιλαμβάνουν, αντίστοιχα, τον εξοπλισμό ο οποίος αποκτήθηκε μέσω:

- (α) οριζόντιων χρηματοδοτικών δράσεων που αφορούν το σύνολο μίας ακαδημαϊκής μονάδας (Τομέας, Τμήμα ή Σχολή), όπως είναι οι δράσεις ενίσχυσης υποδομών των ΑΕΙ από συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα ή αμιγώς από το ΠΔΕ, και
- (β) χρηματοδοτήσεων των μελών ΔΕΠ (ερευνητικά προγράμματα και άλλου είδους χρηματοδοτήσεις που διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ).

Στην ομάδα (α) ανήκει και ο εξοπλισμός, ο οποίος δεν έχει αποσβεστεί κατά τουλάχιστον 75% από ερευνητικά έργα των μελών ΔΕΠ και έχει βαρύνει τα ταμειακά διαθέσιμα του ΕΛΚΕ σε ποσοστό άνω του 25%.

B. Γενικές αρχές

1. Ο κάθε είδους εξοπλισμός που αποκτάται με κάθε μορφή χρηματοδότησης, την οποία διαχειρίζεται ο ΕΛΚΕ, αποτελεί περιουσία του Πανεπιστημίου.
2. Μετά τη λήξη του έργου από το οποίο χρηματοδοτήθηκε εξοπλισμός ή την πλήρη απόσβεσή του, ο κάθε είδους εξοπλισμός καταχωρείται α) στο κτηματολόγιο κινητών παγίων του ΕΚΠΑ, με σχετική ενημέρωση της αρμόδιας Διεύθυνσης του Πανεπιστημίου από τις υπηρεσίες του ΕΛΚΕ και β) ειδικά για τον ερευνητικό/αναπτυξιακό εξοπλισμό αξίας άνω των 20.000,00€, σε ηλεκτρονικό κατάλογο ερευνητικού εξοπλισμού όπου αναφέρεται ο χώρος εγκατάστασής του και ο υπεύθυνος του εξοπλισμού. Ο κατάλογος αυτός είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα του ΕΛΚΕ.
3. Το εκάστοτε ισχύον πλαίσιο κτηματογράφησης και καταστροφής/απόσυρσης εξοπλισμού και παγίων διέπει και τον εξοπλισμό που αποκτήθηκε μέσω του ΕΛΚΕ.

4. Στον ηλεκτρονικό κατάλογο ερευνητικού εξοπλισμού θα συμπεριληφθούν και τα επιστημονικά όργανα (πλην υπολογιστικών συστημάτων) αξίας άνω των 20.000,00€ που αποκτήθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού και μετά το 2000.

Γ. Χρήση εξοπλισμού κατηγορίας (α)

1. Με απόφαση της αρμόδιας ακαδημαϊκής μονάδας (Τομέας, Τμήμα ή Σχολή) ορίζεται ο Επιστημονικός Υπεύθυνος (Ε.Υ.) του εξοπλισμού ανά δράση ή έργο, ο Αναπληρωτής του και οι χώροι εγκατάστασής του. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος είναι στην ουσία ο υπεύθυνος χρήσης, λειτουργίας και συντήρησης του εξοπλισμού. Η απόφαση αυτή μπορεί να τροποποιείται με νέα απόφαση της ακαδημαϊκής μονάδας, όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο (συνταξιοδότηση ή αποχώρηση καθοιονδήποτε τρόπο, μετακίνηση σε άλλη ακαδημαϊκή μονάδα, παραίτηση, αδυναμία εκτέλεσης καθηκόντων κλπ.).
2. Κάθε επιστημονικός εξοπλισμός συνοδεύεται υποχρεωτικά από «βιβλίο εξοπλισμού» το οποίο περιέχει τα εξής μέρη:
 - i. Μέρος Α, αναφέρει τον υπεύθυνο χρήσης, λειτουργίας και συντήρησης (Ε.Υ.) και τον αναπληρωτή του, τους εκπαιδευμένους επιστήμονες και τεχνικούς που έχουν εξουσιοδοτηθεί για τη χρήση του εξοπλισμού, την εταιρεία συντήρησής του και τα στοιχεία επικοινωνίας της, καθώς και τα στοιχεία ταυτοποίησης του εξοπλισμού (μοντέλο, serial number, παρελκόμενα).
 - ii. Μέρος Β, ημερολόγιο συντηρήσεων και επισκευής βλαβών, στο οποίο αναφέρεται ρητά η ημερομηνία συντήρησης ή βλάβης και η ημερομηνία επισκευής, τα αποτελέσματα ελέγχου καλής λειτουργίας, το όνομα του τεχνικού και υπογράφεται από τον τεχνικό και τον Ε.Υ.
 - iii. Μέρος Γ, ημερολόγιο χρήσης, στο οποίο αναφέρεται ρητά η ημερομηνία χρήσης, το όνομα του εξουσιοδοτημένου χρήστη, το αντικείμενο χρήσης (π.χ. είδος δειγμάτων, αριθμός δειγμάτων, μέθοδος), ο χρόνος χρήσης και τυχόν παρατηρήσεις με υπογραφή του εξουσιοδοτημένου χρήστη. Στις παρατηρήσεις καταγράφεται η θέση αποθήκευσης των πρωτογενών δεδομένων, τα οποία παραμένουν στον υπολογιστή του οργάνου ή σε συσκευές backup. Οι χρήστες έχουν δικαίωμα να παραλαμβάνουν αντίγραφο των δεδομένων για ενδεχόμενη περαιτέρω επεξεργασία.
3. Πρόσβαση στον εξοπλισμό έχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου με τεχνογνωσία χρήσης του ή υποστήριξη από τον Ε.Υ. και το εξουσιοδοτημένο προσωπικό, για την εξυπηρέτηση των ερευνητικών ή εκπαιδευτικών αναγκών τους, πάντα όμως κατόπιν συνεννοήσεως με τον Ε.Υ. Προτεραιότητα δίνεται στα μέλη της ακαδημαϊκής μονάδας η οποία διαχειρίζεται τον εξοπλισμό και στη συνέχεια στις διοικητικά συγγενέστερες ακαδημαϊκές μονάδες. Η άδεια χρήσης δίνεται προφορικά ή κατόπιν γραπτής αίτησης του μέλους ΔΕΠ και έγγραφης απάντησης του Ε.Υ.
4. Το πρόγραμμα χρήσης του εξοπλισμού διαμορφώνεται και εποπτεύεται από τον Ε.Υ. Τα κριτήρια προτεραιότητας αποφασίζονται από την αρμόδια ακαδημαϊκή μονάδα και αναρτώνται σε ειδική ιστοσελίδα επιστημονικού εξοπλισμού.

5. Η αρμόδια ακαδημαϊκή μονάδα οφείλει να προβλέπει στον προϋπολογισμό κάθε έτους δαπάνες λειτουργίας, συντήρησης και επισκευής βλαβών του εξοπλισμού, με βάση τις προηγούμενες χρήσεις.
6. Τα έξοδα εγκατάστασης, όπως ηλεκτρολογική εγκατάσταση ή όποια βοηθητική εγκατάσταση απαιτείται (π.χ. σύστημα απαγωγής αερίων), βαραίνουν τον προϋπολογισμό της αρμόδιας ακαδημαϊκής μονάδας. Σε περίπτωση που ο εξοπλισμός χρησιμοποιείται συστηματικά από μέλη ΔΕΠ πολλών ακαδημαϊκών μονάδων, το κόστος συντήρησης ή επισκευής, επιμερίζεται ανάλογα με το χρόνο χρήσης του εξοπλισμού.
7. Η αρμόδια ακαδημαϊκή μονάδα μπορεί να καθορίζει κανόνες και τρόπο χρέωσης της χρήσης του συγκεκριμένου εξοπλισμού από μέλη ΔΕΠ ή ερευνητές ακαδημαϊκών μονάδων που δεν συμμετέχουν στα λειτουργικά έξοδα και στα έξοδα συντήρησής του. Οι κανόνες αυτοί αναρτώνται στην ειδική ιστοσελίδα επιστημονικού εξοπλισμού.
8. Η συντήρηση ή επισκευή του εξοπλισμού είναι δυνατόν να καλυφθεί πλήρως ή εν μέρει από ερευνητικά προγράμματα μελών ΔΕΠ που κάνουν χρήση του εξοπλισμού, σύμφωνα με κανόνες που αποφασίζει και δημοσιοποιεί η αρμόδια ακαδημαϊκή μονάδα.
9. Η Επιτροπή Ερευνών δύναται να ζητά τον επαναπροσδιορισμό των ανωτέρω κανόνων όταν αυτοί κρίνονται καταχρηστικοί.

Δ. Χρήση εξοπλισμού κατηγορίας (β)

1. Τα μέλη ΔΕΠ, τα οποία, ως Επιστημονικοί Υπεύθυνοι ερευνητικών προγραμμάτων ή άλλων έργων (π.χ. παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών, κλινικές μελέτες, προγραμματικές συμβάσεις), προμηθεύονται και εγκαθιστούν εξοπλισμό σε ακαδημαϊκές μονάδες του ΕΚΠΑ, ορίζονται αυτοδίκαια και ως Ε.Υ. της χρήσης, λειτουργίας και συντήρησης του εξοπλισμού αυτού για όσο διάστημα διαρκεί το έργο. Εισηγούνται προς την Επιτροπή Ερευνών τον ορισμό του αναπληρωτή τους, ο οποίος είναι μέλος ΔΕΠ ή διδάκτωρ ΕΔΙΠ του Τμήματος στο οποίο ανήκουν. Οι Ε.Υ. έχουν την αποκλειστική χρήση και ευθύνη λειτουργίας, συντήρησης και επισκευής του εξοπλισμού καθ' όλη τη διάρκεια του έργου.
2. Ο εξοπλισμός εγκαθίσταται κατά προτεραιότητα σε χώρους της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία ανήκει ο Ε.Υ., μετά από σχετική άδεια από το αρμόδιο όργανο, εφόσον υπάρχει η διαθεσιμότητα του χώρου. Αν αυτό δεν καταστεί εφικτό, τότε ο εξοπλισμός δύναται να εγκατασταθεί σε χώρους άλλης ακαδημαϊκής μονάδας μετά από αίτηση του Ε.Υ. και έγκριση από το αρμόδιο όργανο.
3. Κάθε επιστημονικός εξοπλισμός συνοδεύεται υποχρεωτικά από «βιβλίο εξοπλισμού» το οποίο περιέχει τα εξής μέρη:
 - i. Μέρος Α, αναφέρει τον υπεύθυνο χρήσης, λειτουργίας και συντήρησης (Ε.Υ.) και τον αναπληρωτή του, τους εκπαιδευμένους επιστήμονες και τεχνικούς που έχουν εξουσιοδοτηθεί για τη χρήση του εξοπλισμού, την εταιρεία συντήρησής του και τα στοιχεία επικοινωνίας της, καθώς και τα στοιχεία ταυτοποίησης του εξοπλισμού (μοντέλο, serial number, παρελκόμενα).
 - ii. Μέρος Β, ημερολόγιο συντηρήσεων και επισκευής βλαβών, στο οποίο αναφέρεται ρητά η ημερομηνία συντήρησης ή βλάβης και η ημερομηνία επισκευής, τα

αποτελέσματα ελέγχου καλής λειτουργίας, το όνομα του τεχνικού και υπογράφεται από τον τεχνικό και τον Ε.Υ.

- iii. Μέρος Γ, ημερολόγιο χρήσης, στο οποίο αναφέρεται ρητά η ημερομηνία χρήσης, το όνομα του εξουσιοδοτημένου χρήστη, το αντικείμενο χρήσης (π.χ. είδος δειγμάτων, αριθμός δειγμάτων, μέθοδος), ο χρόνος χρήσης και τυχόν παρατηρήσεις με υπογραφή του εξουσιοδοτημένου χρήστη. Στις παρατηρήσεις καταγράφεται η θέση αποθήκευσης των πρωτογενών δεδομένων, τα οποία παραμένουν στον υπολογιστή του οργάνου ή σε συσκευές backup. Οι χρήστες έχουν δικαίωμα να παραλαμβάνουν αντίγραφο των δεδομένων για ενδεχόμενη περαιτέρω επεξεργασία.
4. Ο εξοπλισμός που αποκτήθηκε από χρηματοδότηση προγραμμάτων ή έργων στα οποία είναι επιλέξιμη μόνο η δαπάνη απόσβεσης της αγοράς, χρησιμοποιείται αποκλειστικά και πλήρως για τις ανάγκες του έργου μέχρι τη λήξη του. Η χρήση αυτή αποτυπώνεται και τεκμηριώνεται στο βιβλίο εξοπλισμού.
5. Τα έξοδα εγκατάστασης, λειτουργίας, συντήρησης και επισκευής του εξοπλισμού βαραίνουν τις χρηματοδοτήσεις του Ε.Υ. για όσο χρόνο διαρκεί το ερευνητικό έργο για τις ανάγκες του οποίου έχει γίνει η προμήθεια του εξοπλισμού.
6. Για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί το χρηματοδοτούμενο έργο, επιτρέπεται η χρήση του εξοπλισμού από άλλα μέλη ΔΕΠ της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία έχει εγκατασταθεί ο εξοπλισμός ή γενικότερα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και ερευνητές του ΕΚΠΑ, μετά από έγκριση του Ε.Υ., σύμφωνα με το εδάφιο Δ.13 και υπό τον περιορισμό του εδαφίου Δ.4. Ο χρόνος χρήσης του εξοπλισμού καταγράφεται στο βιβλίο εξοπλισμού.
7. Μετά τη λήξη του ερευνητικού έργου μέσω του οποίου αποκτήθηκε ο εξοπλισμός, η θητεία του Ε.Υ. του εξοπλισμού παρατείνεται με τους ίδιους όρους, για όσο διάστημα υπάρχουν εγκεκριμένα έργα υπό την επιστημονική του ευθύνη με χρηματοδότηση για παρόμοιες δραστηριότητες στις οποίες προβλέπεται χρήση του εξοπλισμού. Για την αυτοδίκαιη, κάθε φορά, παράταση της θητείας του ενημερώνει εγγράφως το αρμόδιο όργανο της ακαδημαϊκής μονάδας στους χώρους της οποίας έχει εγκατασταθεί ο εξοπλισμός.
8. Ο Ε.Υ. παρέχει πρόσβαση σε άλλα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ και ερευνητές της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας και του Πανεπιστημίου γενικότερα. Η άδεια χρήσης δίνεται προφορικά ή κατόπιν γραπτής αίτησης του μέλους ΔΕΠ και έγγραφης απάντησης του Ε.Υ.
9. Για το λόγο αυτό καταρτίζει σχετικό πρόγραμμα, σύμφωνα με τις ερευνητικές ανάγκες των αιτούντων τη χρήση του εξοπλισμού και των κανόνων προτεραιότητας και κατανομής του χρόνου χρήσης του εξοπλισμού, οι οποίοι έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή Ερευνών μετά από σχετική εισήγησή του και έχουν αναρτηθεί στην ειδική ιστοσελίδα εξοπλισμών.
10. Όταν ο Ε.Υ. δεν διαθέτει άλλο χρηματοδοτούμενο έργο, και ένα έτος μετά τη λήξη του τελευταίου έργου του, η ακαδημαϊκή μονάδα στην οποία είναι εγκατεστημένος ο εξοπλισμός, ορίζει με απόφασή της τον Ε.Υ. χρήσης, λειτουργίας και συντήρησης του εξοπλισμού και τον αναπληρωτή του. Προτεραιότητα έχει το μέλος ΔΕΠ από τα έργα του οποίου αποκτήθηκε ο εξοπλισμός, εκτός αν συντρέχουν λόγοι αντικατάστασης του

(συνταξιοδότηση ή αποχώρηση καθιονδήποτε τρόπο, μετακίνηση σε άλλη ακαδημαϊκή μονάδα, παραίτηση, αδυναμία εκτέλεσης καθηκόντων κλπ.). Αν πριν την παρέλευση του έτους από τη λήξη του τελευταίου έργου του Ε.Υ. έχει εγκριθεί χρηματοδότηση για νέο έργο υπό την επιστημονική του ευθύνη, τότε ανανεώνεται αυτοδίκαια η θητεία του σύμφωνα με το εδάφιο Δ.7.

11. Η λειτουργία, η χρήση και η συντήρηση του εξοπλισμού για το διάστημα κατά το οποίο ο Ε.Υ. του εξοπλισμού δεν διαθέτει χρηματοδοτούμενο έργο γίνεται με ευθύνη του και σύμφωνα με τα εδάφια Γ.3 έως Γ.8.
12. Σε περίπτωση απόκτησης ενιαίου εξοπλισμού ή υποχρεωτικά συνεργαζόμενων οργάνων (τα οποία αποτελούν ενιαία ερευνητική υποδομή) με χρηματοδότηση από έργα διαφορετικών μελών ΔΕΠ, τότε Ε.Υ. χρήσης, λειτουργίας και συντήρησης εξοπλισμού ορίζεται αυτοδίκαια το μέλος ΔΕΠ του οποίου τα έργα έχουν χρηματοδοτήσει την προμήθεια του εξοπλισμού κατά το μεγαλύτερο ποσοστό. Αναπληρωτής Ε.Υ. του εξοπλισμού ορίζεται το μέλος ΔΕΠ με το αμέσως επόμενο ποσοστό χρηματοδότησης της προμήθειας. Ο διαθέσιμος χρόνος χρήσης και το ποσοστό συμμετοχής στα έξοδα επισκευής του εξοπλισμού καθορίζονται για κάθε μέλος ΔΕΠ ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής του στο κόστος προμήθειας, ενώ το ποσοστό συμμετοχής στα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης, ανάλογα με τον πραγματικό χρόνο χρήσης.
13. Οι Ε.Υ. άλλων ερευνητικών έργων ή οι ακαδημαϊκές μονάδες συμμετέχουν στα έξοδα λειτουργίας, συντήρησης και επισκευής του εξοπλισμού, όταν μέλη των ερευνητικών τους ομάδων ή των ακαδημαϊκών μονάδων κάνουν χρήση του. Η αποζημίωση χρήσης καθορίζεται ως το ποσοστό επί των ετήσιων εξόδων λειτουργίας, συντήρησης ή επισκευής βλάβης το οποίο ισούται με το ποσοστό χρήσης στο έτος. Τα έξοδα αυτά καλύπτονται είτε από τα έργα των μελών ΔΕΠ όπου προβλέπουν δαπάνες χρήσης, συντήρησης και επισκευής επιστημονικού εξοπλισμού, είτε από τις πιστώσεις της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία πρέπει να υπάρχει αντίστοιχη πρόβλεψη. Η κοστολόγηση χρήσης γίνεται κοστοστρεφώς από τον Ε.Υ. του εξοπλισμού, λαμβάνοντας υπόψη τα έξοδα συντήρησης, αναλωσίμων, προσωπικού και επισκευών, εγκρίνεται από την Επιτροπή Ερευνών και αναρτάται στην ειδική ιστοσελίδα επιστημονικών εξοπλισμών. Η αποζημίωση χρήσης εξοπλισμού χρεώνεται και πιστώνεται στα έργα σύμφωνα με τον Οδηγό Χρηματοδότησης του ΕΛΚΕ.
14. Σε περίπτωση κατά την οποία ο χρόνος λειτουργίας ενός επιστημονικού οργάνου δεν επαρκεί για να ικανοποιήσει όλες τις ανάγκες, αποδεδειγμένα και σε βάθος χρόνου, η Επιτροπή Ερευνών διευκολύνει τη χρηματοδότηση για την προμήθεια δεύτερου παρόμοιου οργάνου. Η απόσβεση του οργάνου γίνεται σε πέντε έως επτά έτη και βαρύνει όλα τα έργα που κάνουν χρήση και των δύο οργάνων κατά το ποσοστό του χρόνου χρήσης, αφού αφαιρεθεί το 50% του χρόνου χρήσης του πρώτου οργάνου, ο οποίος διατίθεται στον Ε.Υ. του εξοπλισμού.
15. Η ανάρτηση των κανόνων προτεραιότητας και η κοστολόγηση χρήσης του εξοπλισμού αποτελεί ευθύνη του Ε.Υ. Δύο μήνες μετά την απόσβεση του εξοπλισμού ή την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, οι Ε.Υ. εξοπλισμού οφείλουν να προβούν στις

- σχετικές αναρτήσεις στην ειδική ιστοσελίδα επιστημονικών εξοπλισμών, διαφορετικά η Επιτροπή Ερευνών μπορεί να ζητήσει την αντικατάστασή τους από τα αρμόδια όργανα.
16. Τυχόν διαφορές μεταξύ των Ε.Υ. και των αιτούντων τη χρήση του εξοπλισμού επιλύεται μετά από σχετικό αίτημα στην Επιτροπή Ερευνών.
 17. Ο μικρός εξοπλισμός (επιστημονικός εξοπλισμός αξίας μικρότερης των 75.000,00€, Η/Υ, laptops, κλπ.) που δεν αποτελεί προσάρτημα άλλων μεγάλων οργάνων παραμένει στην ευθύνη του Ε.Υ. Στον εξοπλισμό αυτό (πλην υπολογιστικών συστημάτων), όταν είναι αξίας άνω των 20.000 ευρώ, παρέχεται πρόσβαση σε άλλα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας σύμφωνα με τα εδάφια Δ.8 και Δ.12 του παρόντος κανονισμού.

Αθήνα, 19-11-2018

Ο Πρύτανης

Μελέτιος-Αθανάσιος Κ. Δημόπουλος